

ת"פ 41210/06/19 - מדינת ישראל נגד מובדא זידאן, ראיד זידאן

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 41210-06-19 מדינת ישראל נ' זידאן ואח'

בפני	כבוד השופטת רות שפילברג כהן
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשמים	1. מובדא זידאן
	2. ראיד זידאן

גזר דין

נוכחים:

מטעם המאשימה: מתמחה מר סרי סעד

מטעם הנאשם 1: בעצמו וע"י עו"ד אימן חטיב

מטעם הנאשם 2: בעצמו וע"י עו"ד שאדי סרוג'י

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשמים הודו והורשעו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירת **מרמה** לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה, תשכ"א-1961.

2. על פי כתב האישום המתוקן מיום 1.6.22, בכל הזמנים הרלוונטיים לאישום, היו הנאשמים שותפים וניהלו עסק לסיטונאות משקאות בשם "שותפות זידאן מובדא וראיד", שתיקה התנהל בפקיד שומה נצרת. בין השנים 2013-2016 העלימו הנאשמים מדיווחי העסק למס הכנסה ומספרי הנהלת

עמוד 1

החשבונות של העסק, הוצאות בסך של כשלושה מיליון ש"ח כל אחד, כלומר בסך הכול העלימו כשישה מיליון ₪ יחד בהיותם שותפים לעסק.

3. ביום 31.5.22, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשמים הודו והורשעו בכתב האישום המתוקן, ונקבע כי המאשימה תעתור לעונש מאסר של שנה וענישה נלווית ואילו הסנגורים יטענו לעונש באופן פתוח. בנוסף נשלחו הנאשמים, לבקשתם, לקבלת חוות דעת לא מחייבת מטעם הממונה על עבודות השירות.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 19.7.22 טענו הצדדים לעונש בעל-פה בפניי.

4. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין שנה לבין 30 חודשי מאסר בפועל, כאשר בהתחשב בהסרת המחדל וקבלת האחריות על ידי הנאשמים בקשה להשית עליהם עונש ברף הנמוך בתוך המתחם לו טענה. בנוסף, נטען כי מתחם הקנס הראוי נע בין 5% ל-10% מסכום העבירה, וכי גם בעניין זה יש לקחת בחשבון את הסרת המחדל ולהטיל עונש ברף הנמוך של המתחם. באשר לרכיב ענישה על תנאי - השאירה ב"כ המאשימה לשיקול דעת בית המשפט.

ב"כ המאשימה טענה כי בהתאם להסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, העונש הראוי להטיל על הנאשמים הוא שנת מאסר בנוסף לענישה נלווית. לדבריה, הסדר הטיעון נשען על חיסכון בזמן שיפוטי יקר, הודאת הנאשמים ולקיחת אחריות מצידם, וכן על הסרת המחדל, שעל פי הפסיקה מהווה ראיה לקבלת אחריות.

נטען כי הערך החברתי שנפגע ממעשי הנאשמים הינו ערך השוויון בנטל המס, המהווה אבן יסוד במערכת אכיפת חוק תקינה. צוין כי בית המשפט העליון חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה הרבה שיש ליחס לעבירות כלכליות, ובכללן עבירות המס שנעברו מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, שכן מדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לחשיפה, המסיבות נזק רב לאוצר המדינה, ומובילות להגדלת הנטל על יתר אזרחי המדינה. בהתאם לכך, הוסיפה ב"כ המאשימה כי מן הראוי להטיל בגין עבירות אלה עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה לצד קנסות ניכרים, בדגש על שיקולי הרתעה על פני סיבות אישיות. בעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה לרע"פ 977-13 **משה אודיזי נ' מדינת ישראל** (20.2.13) ולרע"פ 512-04 **מוחמד בן נבהאן אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.04). נטען כי הנאשמים פעלו לאורך זמן רב בהעלמה שיטתית, גרמו לנזק רב לאוצר המדינה ופגיעה ברמה גבוהה בערכים המוגנים.

נטען כי לקחת לזכות הנאשמים את העובדה שהמחדלים הוסרו, ואת קבלת האחריות, ואף על פי שאין בכך לבטל את הנזק שנגרם נזק לקופת המדינה, יש לקבוע מתחם עונש הנע בין שנה ועד 30 חודשי מאסר בפועל, ולהשית על הנאשמים עונש ברף התחתון, **קרי שנת מאסר**.

בנוסף, נטען כי יש להטיל על הנאשמים קנס ניכר, כפי שנקבע בפסיקה, לביסוס המסר לפיו עבירות מסוג זה אינן משתלמות מבחינה כלכלית. המאשימה הפנתה לפסיקת בית המשפט העליון לגבי הצורך להכות את עבריו המס גם בכיסו למען יראו ויראו (בעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה ל ע"פ 1601/03

עייני נ' מדינת ישראל (14.3.05). ב"כ המאשימה טענה כי מתחם הקנס הראוי נע בין 5% ועד 10% מסכום העבירה, דהיינו קנס הנע בין 150 אלף ₪ ועד 300 אלף ₪ לכל אחד מהנאשמים, ובקשה למקם את העונש ברף התחתון של המתחם נוכח הסרת המחדלים ולקיחת האחריות על ידי הנאשמים.

טיעוני ב"כ הנאשם 1

5.

ב"כ הנאשם 1 טען כי מתחם העונש ההולם לנאשם 1 נע בין ארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל. הוא ביקש מבית המשפט להשית על הנאשם 1 עונש ברף התחתון של מתחם זה. בעניין הקנס, ביקש ב"כ הנאשם 1 שהקנס יהיה מידתי ויחולק למספר תשלומים.

ב"כ הנאשם 1 טען כי מדובר בנאשם בן 54, אב למשפחה נורמטיבית ומכובדת. אשת הנאשם 1 היא מורה במשרד החינוך ולבני הזוג שבע בנות ששתיים מהן לומדות רפואה והנאשם תומך בהן כלכלית.

הסניגור מסר כי הנאשם 1 ניהל עסק לסיטונאות מזון וממתקים משנת 2002 במסגרת עוסק מורשה, ובשנת 2008 נכנס לעסק הנאשם 2, אז ניהלו יחד שותפות בתחום סיטונאות מזון ומשקאות. לדבריו, לנאשם 1 לא היה חלק מרכזי בענייני כספים בעסק. בעקבות התיקים שנפתחו נגדם, נפרדו דרכיהם של שני הנאשמים כאשר הנאשם 2 המשיך לנהל את העסק ואילו הנאשם 1 עובד כיום כנהג משאית.

נטען, כי מיד לאחר שהחלו חקירות רשויות המיסים בשנת 2017, השותפות פנתה למס הכנסה ולמע"מ, הגיעה להסכמי שומה וסילקה את כל המחדלים. עוד נטען, כי הסרת המחדלים בוצעה כשנה וחצי לפני הגשת כתב האישום, עובדה שיש לקחת בחשבון בעת גזירת הדין. ב"כ הנאשם טען עוד כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי לטובת הנאשם 1 כאשר יוחסה לו השמטה של סה"כ שלושה מיליון ₪, סכום ברוטו הכולל מע"מ, ובנוסף לא מדובר בסכום שנגזל מקופת המדינה, מאחר ונטל המס הוא הרבה יותר נמוך מסכום ההשמטה.

ב"כ הנאשם הציג פסיקה במקרים דומים וטען כי מתחם העונש ההולם נע בין ארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ועד ל-15 חודשי מאסר בפועל.

לסיכום טען הסניגור כי לאור נטילת האחריות, הבעת החרטה, הסרת כל המחדלים, העובדה שמדובר בנאשם ללא עבר פלילי חריג ומשמעותי, יש להטיל על הנאשם 1 עונש המצוי ברף התחתון של המתחם שצוין לעיל.

בעניין הטלת הקנס, ביקש הסניגור להזכיר כי כיום הנאשם 1 הינו שכיר, מפרנס את משפחתו ותומך כלכלית בילדיו. עוד ביקש להתחשב גם כאן בהסרה המוקדמת של המחדלים לפני הגשת כתב האישום, ההודאה, החרטה ולקיחת האחריות. בהתאם לכל אלה ביקש מבית המשפט להטיל קנס מידתי ולחלקו לתשלומים.

טיעוני ב"כ הנאשם 2

6.

ב"כ הנאשם 2 בקשה להטיל עליו עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם 2 הצטרפה לטיעוני הנאשם 1, והוסיפה כי גם הנאשם 2 הודה בכתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה. לטענתה, המאשימה תיקנה את כתב האישום עקב קושי ראייתי, לאור פטירתו של רואה החשבון אשר ניהל את הספרים ובידיו היו כל המסמכים הרלוונטיים. חרף האמור, הנאשם 2 בחר שלא לנהל את ההליך אלא לקחת אחריות מלאה על מעשיו, בהם הודה, כאמור, בהזדמנות הראשונה אחרי תיקון כתב האישום, תוך חיסכון ניכר בזמן שיפוטי יקר.

נטען לגבי הזמן הרב שחלף, כאשר האחרונה שבעבירות היא משנת 2016; וכי כתב האישום הוגש בחלוף שלוש שנים ממועד הביצוע האחרון. מאז חלפו שלוש שנים נוספות, סך הכול שש שנים. הסנגורית טענה כי הפרשה מדירה שינה מעיניו הנאשם 2, שהנו אזרח הגון שאין דרכו בפשע. הנאשם 2 פעל להסיר את המחדלים עוד בטרם הגשת כתב האישום, דבר אשר איננו מקובל במחוזותינו, כך נטען, ומעיד על אופיו הנורמטיבי, ועל קבלת אחריות מלאה.

ב"כ הנאשם 2 בקשה להתחשב בנסיבותיו האישיות, כבוגר עשר שנות לימוד בלבד, ואשר בעברו נהג משאית לפרנסתו. הנאשם 2 היה חבר מועצה בכפרו, במשך 3.5 שנים ואף שימש ראש צוות, ונתן שירותים בהתנדבות לאזרחים, ביישוב סכסוכים בין חמולות ובתוך משפחות. הנאשם 2 מעורב חברתית ומהווה דוגמא לאחרים כמי שהצליח בחייו במו ידיו. נטען כי גם בהווה הנאשם 2 מנהל עסק לסיטונאות לעסקי מזון, המתנהל בצורה תקינה באישור רואה חשבון. עוד נטען כי הנאשם 2 מפרנס ארבעה עובדים בעלי משפחות שגם הן עובדות בעסק הזה כ-20 שנים. הסנגורית בקשה להתחשב בעובדה שאשת הנאשם 2 איננה עובדת והוא המפרנס היחיד של התא המשפחתי, הכולל את בתו בת ה-20 הלומדת משפטים לה הנאשם 2 מממן לימודים ודמי שכירות דירה, בנו בן ה-18 המעוניין ללמוד ראיית חשבון, ילדה בת 17 וילד בן 13.

ב"כ הנאשם הגישה אסופת פסיקה אשר לדבריה תומכת, יחד עם יתר הנסיבות בהטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

7. דברי הנאשם 1

הנאשם 1 מסר שאין לו מה להגיד.

8. דברי הנאשם 2

הנאשם 2 מסר כי הוא מתנצל, וכי שילם חובותיו, פתח דף חדש ותיקן טעויות. לדבריו, הוא אדם עובד וישר, אשר לא יחזור על מעשים מסוג זה בעתיד.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

9. הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו הנאשמים הינם פגיעה בקופה הציבורית, ואף פגיעה בשוויון שבנשיאת נטל

המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. בית המשפט העליון שב והדגיש בשורה של פסקי דין את חומרת עבירות המרמה בתחום המס, שהינן קלות לביצוע אך קשות לחשיפה, מביאות לנזק לקופת המדינה, ובסופו של יום גם להגדלת נטל המס על יתר אזרחי המדינה.

העונש המקסימלי הקבוע בחוק לעבירה שבה הורשעו הנאשמים הנה שבע שנות מאסר.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 8702/12 שמואל זאוי נ' מדינת ישראל (28.7.13):

"עבריון שהלבין את הונו מכפיל ומשלש את העוול שמסב הוא לציבור, אם בנוסף לכך נמנע מדיווח על הון זה לרשויות המס וגונב כך מכיסו המשותף, ויש לנקוט נגדו יד קשה על בחירתו להעצים את פגיעתו בחברה, וניסיונו לחמוק מחלקו בנשיאת הנטל. כפי שנזדמן לי לציין בעבר, "אין צורך להכביר מלים על חומרתן של עבירות המס והצורך בהרתעה ביחס לעבירות אלה, ולא מילתא זוטרתא היא. הגונב מן הציבור, הגם שהוא עושה כן בשבתו בביתו, אינו שונה מן הגונב מן הפרט באישון לילה; ואדרבה, ראוי הוא לגינוי מיוחד. נקבע לא פעם, כי בעבירות ממין זה יש ליתן משקל יתר לשיקולי ההרתעה על פני שיקוליו האישיים של הנאשם, בין היתר בגלל הקושי לאתרן והחשיבות בהוקעתן" (רע"פ 7738/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (2010))."

הנאשמים הודו בהשמטת דיווחי הוצאות המסתכמים בשלושה מיליון ₪ לכל אחד מהם, סך הכול שישה מיליון ₪, סכום גבוה מאוד. יחד עם זאת, טרם הגשת כתב האישום הגיעו הנאשמים להסדר שומה עם הרשויות והסירו את מחדליהם. בכך הפגיעה בערך המוגן התמתנה בחלקה, בעקבות החקירה, אשר חשפה את העבירות.

הצדדים לא הרחיבו בטיעונים לגבי נסיבות ביצועה של העבירה, אשר מייחסת השמטת הוצאות, בניגוד לעבירה נפוצה יותר של השמטת הכנסות, ומצאתי להתייחס לכך בקצרה. בדומה להעלמת הכנסות, הפסיקה התייחסה באותה מידת חומרה גם להעלמת הוצאות - פעולה שמהווה מרמה, שמטרתה להסתיר ולהעלים מהרשויות את היקף הפעילות הכלכלית החייבת במס, ואת היקף ההכנסות והרווחים של עסק. בעניין זה יפים דברי בית המשפט העליון ברע"פ 7790/13 יצחק חיים נ' מדינת ישראל (20.11.13):

"בענייננו, הורשע המבקש בהעלמת הוצאות בסכום של כ-2.6 מיליון ש"ח, העלמה שנעשתה באופן שיטתי ובמשך שנים, בהיקף כספי אשר היווה חלק נכבד ממחזור עסקו של המבקש. העלמה זו אפשרה למבקש לחמוק מתשלום מס בהיקף של כרבע מיליון ש"ח, סכום נכבד, שאינו דבר של מה בכך. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתרה של עבירות המס, חומרה הנובעת מפגיעתן של עבירות אלו בקופה הציבורית ובעקרון השוויון בין כלל הנישומים.."

ובהמשך: **"עמדה דומה הביע בית משפט זה, גם במקרים בהם העבירה נסבה סביב העלמת הוצאות (רע"פ 3061/09 משען נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.7.2009); רע"פ 7738/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.10.10))."**

גם בת"פ (ת"א) 5130/06 מדינת ישראל נ' משען עוזי (12.7.07) נמצא כי במשך 5 שנות מס הנאשם

העלים הוצאות הכרוכות ברכישת מלאי עסקי בסכום של כ-5 מיליון ₪. בהכרעת הדין הוסבר איך עובד המנגנון שמביא בסופו של יום להעלמת המס:

"עסקינן בהעלמה שיטתית ומכוונת, העלמה המאפשרת לנאשם להתחמק מתשלום מס המתחייב ממכירת אותו מלאי עסקי לא רשום בספרים באופן המייצר לנאשם רווח אותו הוא מעלים מעיני רשויות המס. הנאשם מגיש דוחות אשר אינם כוללים את ההכנסות להן זכה ממכירת המלאי עליו לא דיווח. פנקסי החשבונות והרשומות שלו כוזבים מאחר והרשום בהם אינו אמת מבחינת היקפו ומשמעותו."

העלמת והשמטת הוצאות מאפשרת לנישום המעלים הכנסות, לדווח על סכומים פרופורציונאליים נמוכים מהסכומים האמיתיים אותם הוא מרוויח, וזאת מבלי לגרום לרשויות המס לחשוד בו, והכול כדי לגרוף לכיסו כספים רבים ששייכים למדינה.

10. נסיבות ביצוע העבירות

הנאשמים הפעילו עסק למכירת משקאות ומזון לסיטונאים במשך שנים רבות. עסק סיטונאי מסוג זה פועל תוך תזרים כספים גדול בין גורמים שונים, והמרמה התבטאה בכך שבמשך תקופה ארוכה של כארבע שנים, בין 2013-2016 ניהלו הנאשמים רישומים כוזבים בספרי העסק, תוך העלמת הוצאותיו.

מעשי הנאשמים היו מתוכננים ונעשו על ידם ביוזעין במטרה להרוויח לעצמם כסף רב על ידי שימוש בדיווחים כוזבים ובמרמה בתשלום מיסים מופחתים לרשויות. במעשיהם, הביאו הנאשמים לנזק לקופת המדינה, כאשר השמיטו מהדיווחים סכום של שישה מיליון שקלים לאורך זמן רב של כארבע שנים, עד שהחלה החקירה נגדם.

הנאשמים הגיעו להסכמות עם הרשויות לאחר שנתפסו וחקירה החלה בעניינם, ואכן הסירו את המחדלים טרם הגשת כתב האישום נגדם. עובדה זו תיזקק לזכותם.

11. מדיניות הענישה

עיון בפסיקה שניתנה בעבירות מרמה העוסקות בהעלמת מיסים ובדיווחים כוזבים לרשויות, מעלה כי ניתנה ענישה במנעד רחב, המגלם את חומרת העבירה בכל מקרה ונסיבותיו.

12. באשר למדיניות הענישה, ב"כ המאשימה טענה כי בעת האחרונה חלה מגמת החמרה בענישה בעבירות המס, כי חומרתן מחייבת עונשי מאסר בפועל, והפנתה לפסיקה הבאה:

א. רע"פ 7135/10 **יגאל חן נ' מדינת ישראל** (3.11.10) - המערער הורשע בבית משפט השלום בעבירות מרמה רבות לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, ונגזרו עליו שישה חודשי עבודות שירות וענישה נלווית. ערעור שהגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי על קולתו של רכיב עונש המאסר - התקבל. בפסק דין מנומק נקבע, כי במקום עונש עבודות השירות, יושת על המבקש עונש של **18 חודשי מאסר בפועל**. נגד החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערעור, אשר נדחתה על ידי

בית המשפט העליון, בה נקבע, בין היתר: "יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע "כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פסקליות" (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1)). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה".

ב. ע"פ 4097/90 בורסקי יקותיאל נ' מדינת ישראל (29.10.90) - המערער הורשע על פי הודאתו בבית המשפט המחוזי בעבירות מרמה רבות לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, אותן ביצע לאורך מספר שנים בהן ניהל עסק של הובלה במשאית. על המערער נגזרו, בהתחשב בנסיבות מיוחדות הכוללות עבר נקי, גילו המבוגר והיותו בפנסיה, **שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שישה חודשי מאסר על תנאי** וקנס בגובה 60,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את הערעור על גובה הקנס בשל מצבו האישי של המערער והפחית אותו ל 30,000 ₪.

ג. רע"פ 5060/04 דוד הנואל נ' מדינת ישראל (24.2.05) - המבקש הורשע על פי הודאתו בבית משפט השלום בכך שהעלים מרשויות המס הכנסות בשיעור של כ-727,000 ₪, לא הודיע לפקיד השומה על עסקיו, לא ניהל פנקסי חשבונות, לא הגיש דוחות מס כנדרש על פי החוק, ובדוחות שהגיש כלל פרטים כוזבים. הוא הורשע במספר עבירות מרמה, עורמה ותחבולה, בהשמטת הכנסה, ומסירת תרשומות כוזבות. בית משפט השלום גזר עליו שבעה חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי שהעמיד את עונשו על 30 חודשי מאסר בפועל. בבית המשפט העליון בקשת רשות הערעור התקבלה על רקע הפערים הגדולים בענישה בין הערכאות השונות, ועונשו של המערער הועמד על **24 חודשי מאסר בפועל**.

13. ב"כ הנאשם 1 הפנה לפסיקה:

א. ת"פ (ת"א) 37044-11-11 מדינת ישראל נ' נבון (21.4.13) - הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע שורת עבירות לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, שבוצעו במשך ארבע שנים במסגרת עסק שהפעיל, ביניהן דיווחים כוזבים והשמטת הכנסות בסך של כשלושה מיליון ₪ על מנת להתחמק מתשלום מס. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5 חודשים ועד 15 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם שהסיר את מחדליו וללא עבר פלילי נגזרו **שבעה חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בגובה 120,000 ₪**. יוער כי המאשימה ערערה בבית המשפט המחוזי (במסגרת עפ"ג 31816-05-13 מדינת ישראל נ' נבון (7.10.13)) על קולת העונש לגבי הרכיב המתייחס למספר חודשי המאסר, אולם ערעורה נדחה והעונש נותר על כנו.

ב. ע"פ (ת"א) 43832-10-13 נפתלי שאול נ' מדינת ישראל (17.2.14) - המערער הורשע בחמש עבירות על ס' 220(1) לפקודת מס הכנסה לאחר שבמהלך חמש שנים לא דיווח על הכנסה של כחמישה מיליון ₪ מעסק בבעלותו. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל. בשל נסיבות המקרה,

התמשכותו ונסיבותיו האישיות של המערער, קבע בית המשפט המחוזי כי יש להסתפק במקרה חריג זה **בשישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס.**

ג. ת"פ (כפ"ס) 28015-07-15 **מדינת ישראל נ' חאג' יחיא** (10.12.17) - הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בארבע עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה והשמטת הכנסה מדו"ח בסך של 2.3 מיליון ₪ לכל הפחות ובסכומים לא ידועים - עבירות לפי סעיף 220 לפקודה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שישה ועד 20 חודשי מאסר בפועל, על הנאשם נגזרו **שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שישה חודשי מאסר על תנאי וקנס בגובה 50,000 ₪.**

יצוין כי על גזר דינו של בית משפט השלום הוגשו ערעורים משני הצדדים, אשר נדחו בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד במסגרת עפ"ג 36342-01-18 **מדינת ישראל נ' חאג יחיא** (22.4.18).

14. ב"כ הנאשם 2 הפנתה לפסיקה:

א. רע"פ 10059/16 מוזהר **בדיר נ' מדינת ישראל** (14.3.17) - המבקש הורשע בבית משפט השלום בביצוע עבירות מס תוך גזלת עשרות מיליוני שקלים מהקופה הציבורית, ונגזרו עליו 12 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבל את ערעורו באופן חלקי והעמיד את עונשו על **תשעה חודשי מאסר לריצוי בפועל ו- 40,000 ₪ קנס**. בקשת הערעור נדחתה.

ב. ת"פ (ת"א) 42879-10-15 **פרקליטות מחוז ת"א מיסוי וכלכלה נ' ציון בצלאל** (3.7.19) - הנאשמים הודו בכתב אישום מתוקן שייחס להם עבירות רבות של הוצאת חשבוניות כוזבות בתחום היהלומים, שהסתכמו לעשרות מיליוני שקלים, לפי ס' 220(4), 220(5) לפקודה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות ועד 30 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס מכביד. לאור חרטתו הכנה של הנאשם, שאף עשה לתיקון הנזק שגרם, הושת עליו עונש בתחתית המתחם, שכלל **תשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים על תנאי ל 12 ו-6 חודשים, וקנס בסך 1,200,000 ₪.**

ג. ת"פ 16779-12-15 (ת"א) **פרקליטות המדינה, מחלקה כלכלית נ' זמי קרדו** (1.3.17) - הנאשם הורשע, על סמך הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות רבות של השמטת הכנסה מדיווח ותרשומות כוזבות בדו"ח במזיד, בסכום העולה על 3.5 מיליון ₪, הכול בכוונה להתחמק מתשלום מס. על הנאשם, שהסיר את המחדלים, נגזרו **שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי לשישה חודשים וקנס 40,000 ₪.**

ד. ת"פ (ת"א) 17251-08-16 **פרקליטות מחוז ת"א מיסוי וכלכלה נ' אליאס שירי** (12.9.19) - הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות מרמה לפי סעיף 220 לפקודה, על ידי רישומים כוזבים בעסקי בתחום היהלומים, בעזרת חשבוניות בסכום העולה על 2.5 מיליון ₪. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שישה ועד 24 חודשי מאסר לצד קנס משמעותי ומאסר על תנאי. בהתחשב בחרטת הנאשם ובנסיבות נוספות, על הנאשם נגזרו **שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים על תנאי וקנס בגובה 700,000 ₪.**

נא.

על גזר הדין הוגש ערעור במסגרת עפ"ג (מחוזי ת"א) 42612-10-19 **שירי נ' פרקליטות מחוז ת"א** (8.1.20) אולם לאור המלצת בית המשפט חזר בו המערער מערעורו והערעור נדחה.

ה. ת"פ 42856-10-15 **פרקליטות מחוז ת"א מיסוי וכלכלה נ' ארובוב ואח'** (2.10.18) - הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון, בעברות מרמה ורישומים כוזבים בסך של יותר מ-20 מיליון ₪ בין השנים 2006-2012 בעסקו בסחר ביהלומים. על הנאשם נגזרו, בהתאם לנסיבות המקרה ולהסכמה בין הצדדים בהסדר הטיעון, **שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 3.5 מיליון ₪ ומאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.**

15. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין תשעה חודשי מאסר הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשם של הנאשמים

16. **הנאשם 1** בן 54, נשוי ואב לשבע בנות בהן הוא תומך כלכלית. צוין כי שתיים מבנותיו לומדות רפואה. אשתו עובדת כמורה במערכת החינוך. הנאשם 1 פרש מהעסק בעקבות הפרשה, וכיום מתפרנס מעבודה כנהג משאית.

הנאשם נעדר עבר פלילי בתחום עבירות כלכליות, נטען כי משפחתו נורמטיבית והעולם הפלילי זר לו.

הנאשם הודה בביצוע העבירות, קיבל אחריות מלאה על ביצועו, התחרט, הצטער והפיק את הלקח הדרוש, כאשר מיד עם פתיחת החקירה של רשות המיסים בשנת 2017 הוא פנה לרשות להסרת המחדלים, הגיע להסדר שומה וסילק את מחדליו כשנה וחצי לפני הגשת כתב האישום בעניינו. בפסיקה כבר נקבע כי החזרת הגזלה היא בעלת חשיבות רבה בשקילת שיקולי העונש "**הסרת המחדל, בדומה לכל מעשה של תיקון תוצאות העבירה ופיצוי הנזק, לא רק שעולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי, הן הערכי והן הכלכלי, אלא אף מלמדת באופן מובהק על נטילת אחריות והבעת חרטה**" (עפ"ג (מרכז) 26177-05-14 **בהרב נ' מדינת ישראל** (22.2.15)).

אביא בחשבון גם את העובדה כי חלף זמן רב ממועד ביצוע העבירות.

17. **הנאשם 2** נשוי ואב לארבעה. אשת הנאשם 2 אינה עובדת והוא המפרנס היחיד של משפחתו, כאשר בתו הבכורה כיום סטודנטית שהוא תומך בה, ובנו בן ה-18 עתיד גם כן להתחיל לימודים אקדמיים בקרוב. בנוסף יש לנאשם 2 שני ילדים קטינים המתגוררים בבית. נטען על ידי הסניגורית כי הנאשם 2 סיים עשר שנות לימוד בלבד ולמרות זאת הצליח במו ידיו להתקדם בחייו, להפוך לפעיל במועצה ולהתנדב ביישוב סכסוכים בין חמולות, ובכך להפוך לדוגמא לאחרים. עוד נטען כי כיום בבעלותו עסק, המתנהל בצורה תקינה, בו מועסקים עוד ארבע ראשי משפחות שפרנסתן תלויה בו.

גם הנאשם 2 הסיר את המחדלים, מיד עם חשיפת העבירות, ושילם את חובותיו טרם הגשת כתב האישום, בהתאם להסדר שהושג מול הרשויות. כאמור בפסיקה שהוזכרה לעיל, פועלו מצביע על אחריות וחרטה.

מעל שש שנים חלפו מעת ביצוע העבירות, ותקופה זו, שלגביה טענה ב"כ הנאשם 2, כי במהלכה הדיר ההליך שינה מעיני הנאשם - תיזקף לטובת הנאשמים.

18. מצאתי כי אין להבחין בין שני הנאשם בענישה, ויש לגזור את עונשם באופן זהה, בהמשך לזהות העבירות שבהן הורשע כל אחד מהשניים, ובהיעדר נתונים אישיים שונים מהותית. עמדת המאשימה, אשר במסגרת הסדר הטיעון תחמה עצמה לטיעון לעונש לשנת מאסר, ואשר עותרת להצבת מתחם הענישה בתחתיתו של המתחם העונשי, מחזקת את הקביעה כי ניתן לבוא לקראת הנאשמים, ולהימנע משליחתם למאסר בבית הסוהר. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה איננה, ברובה, מהעת האחרונה, ואילו דווקא הפסיקה אותה הגישו הסניגורים משקפת ביתר דיוק את המגמות העכשוויות, ואת מתחם ענישה שקבעתי לעיל.

הימנעות ממאסר בפועל אינה ברורה מאליה, ואולם בסופו של דבר, שלא בלי התלבטות, החלטתי לזקוף לטובת הנאשמים את נתניהם החיוביים, ואת תלות משפחותיהם בגורלם, ולהימנע ממאסר שלא בעבודות שרות. בהתחשב בעברם הנקי (למעט עבירת בנייה ללא היתר לנאשם 2), חלוף הזמן, הסרת המחדלים טרם הגשת כתב האישום וחזרתם של הנאשמים לדרך הישר, החלטתי להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצדו אטיל על הנאשמים קנס כבד.

סוף דבר

19. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם 1 כדלקמן:**

א. תשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות במועצה מקומית ביר אלמכסור.

הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, על-פי טווח השעות המתאפשר בחוק.

מועד תחילת עבודות השרות: החל מיום 19.10.22.

הנאשם מוזהר בדבר חובתו לקיים את הוראות הממונה על עבודות השרות והאחראי על מקום העבודה ומובהר לו כי מסגרת עבודות השרות היא מאסר בפועל ולפיכך, הפרה של תנאים אי הגעה לעבודה, הגעה בגילופין או שימוש בסמים וכיוצ"ב הפרעות משמעת עלולה להביא על פי חוק להעברת הריצוי למאסר בפועל בבית הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום, עבירות לפי פקודת מס הכנסה.

ג. קנס על סך 120,000 ₪ או שישה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורציפים ב-10 לכל חודש, החל מ-11 ליוני 2023. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

20. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם 2 כדלקמן:

א. תשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות במועצה מקומית כפר מנדא.

הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, על-פי טווח השעות המתאפשר בחוק.

מועד תחילת עבודות השרות: החל מיום 26.10.22.

הנאשם מוזהר בדבר חובתו לקיים את הוראות הממונה על עבודות השרות והאחראי על מקום העבודה ומובהר לו כי מסגרת עבודות השרות היא מאסר בפועל ולפיכך, הפרה של תנאים אי הגעה לעבודה, הגעה בגילופין או שימוש בסמים וכיוצ"ב הפרעות משמעת עלולה להביא על פי חוק להעברת הריצוי למאסר בפועל בבית הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום, עבירות לפי פקודת מס הכנסה.

ג. קנס על סך 120,000 ₪ או שישה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורציפים ב-10 לכל חודש, החל מ-11 ליוני 2023. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

המזכירות תעביר העתק גזר-הדין לממונה על עבודות השרות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ג' תשרי תשפ"ג, 28 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.